

Een verhaal over 'verlossing: all inclusive'

Artikel voor 'Vlaanders', maart 2016

De leer over onze verlossing is de kern van het christelijk geloof: we weten het allemaal sinds de dag van onze bekering. Maar meestal beseffen wij toch nog niet de volle diepte en draagwijdte van deze bevrijdende boodschap: wat God ons aanbiedt, overtreft altijd ons bevattingsvermogen. Misschien kan volgend verhaal ons hierbij helpen¹.

Er was eens een **bankdirecteur** in een klein stadje die de geldschieter was voor iedereen, en bekend stond als een echt goed mens, die als een vaderfiguur met zijn klanten omging. Hij had al sinds enkele jaren een naaste medewerker, John Adamson, een veelbelovende jongeman, zijn vertrouweling. Op zekere dag ontdekte hij dat er regelmatig geld uit de kassa verdween en de enige mogelijke dader was: John! De directeur kon niet anders dan hem ermee confronteren, en John zakte al snel door de mand, en barstte in tranen uit. Het bleek dat hij het gedaan had uit wanhoop: een ongelukkige jeugd, opgegroeid zonder vader, moeilijke gezinssituatie, relatieproblemen, gokverslaafd geworden en veel schulden gemaakt... Wat moest de directeur nu doen? Hij wikte en woog alle mogelijkheden. Als hij strikt rechtvaardig wou zijn, moest hij hem onmiddellijk ontslaan en aan de politie aangeven, wat vele jaren gevangenis zou betekenen. Het geld moest John in ieder geval terugbetalen, maar dat kon hij nooit want het was allemaal vergokt. De directeur liet zijn vaderhart spreken en besloot om genadig te zijn. Zijn innerlijke denkproces ging ongeveer als volgt, in vijf stappen.

(1) Ik zal John niet bij de politie aangeven en geen klacht indienen, want als hij in de gevangenis vliegt, is zijn leven echt helemaal verwoest, en dat wil ik hem absoluut niet aandoen. OK..., maar... als ik hem ontsla, staat hij op straat, zonder job, en als hij al zijn schulden moet terugbetalen, is hij daar zeker nog 30 jaar mee bezig. Dat zal fnuikend zijn voor de rest van zijn leven, een hypotheek op zijn toekomst, een ondraaglijke last op zijn schouders... Ik vrees dat hij dat niet aankan.

(2) Ik zal John een stap v erder moeten tegemoetkomen. Ik moet hem een nieuwe kans geven, hem niet ontslaan maar hem houden als assistent, want dan heeft hij tenminste een vast inkomen om zijn zware schulden terug te betalen. Dat is al veel beter..., maar... dan blijft natuurlijk die zware last toch nog 30 jaar op zijn nek. En zal hij dat aankunnen? Wat voor levenskwaliteit en vreugde zal hij dan hebben?

(3) Als ik John écht wil helpen, zal ik n og een stap verder moeten zetten: ik zal hem onmiddellijk moeten verlossen van die schuldenlast, en die dus uit eigen zak moeten betalen. Dat is in ieder geval al een definitieve oplossing voor de financiële kant van de zaak, en ik wil dat wel voor hem doen. Prima..., maar... hoe is het dan met hemz lf? De emotionele kant van zijn probleem is hiermee nog niet aangepakt. Hoe kan ik John bij mij houden zonder dat hij zich eeuwig slecht en schuldig en een mislukkeling zal voelen? Want op deze manier zal het nooit meer een gezellige samenwerking worden, en dat is voor mij ook niet leuk: er zal altijd iets blijven 'wringen' tussen ons. Hoe kan ik Johns eigenwaarde helpen herstellen?

¹ Dit verhaal heb ik oorspronkelijk gehoord van Alan Vincent, maar ik heb het wel sterk bewerkt.

(4) De directeur kreeg een nog sterker idee, een plan dat in zijn hart rijpte, nooit gezien of nooit gehoord, zeer gewaagd. "Iedereen die dit zal horen, zal mij gek verklaren!" Maar in zijn hart voelde hij dat dit dé weg was. Hij besloot dat hij John tot vennoot van de bank zou maken, tot mede-eigenaar dus. Dan zou John nooit meer in de verleiding komen om te frauderen, want dan was het zijn mede-eigendom. Dan zouden ze als gelijke partners naast elkaar staan, en zou John zich niet eeuwig slecht en afhankelijk voelen. De directeur voelde zich in zijn hart warm en blij worden, maar... er ontbrak toch nog iets. De persoonlijke relatie was daarmee nog niet in orde: John had iemand nodig die hem onvoorwaardelijke vaderlijke gaf, waardoor zijn ziel gevuld werd en hij niet behoefde te gaan gokken om de innerlijke leegte te vullen. De kern van het probleem, de diepere reden waarom hij het slechte pad op gegaan was, de wortel van zijn ellende, de emotionele leegte in zijn hart, hoe kon hij die oplossen? Pas als die weggenomen was, zou er diepe rust in zijn ziel komen. En daarom kwam bij de directeur nu de ultieme oplossing naar boven, nog gekker dan de vorige. Maar precies deze gekke oplossing maakte hem écht blij in zijn hart, en dus wist hij dat het de juiste was:

(5) Ik zal John adopteren als mijn zoon, hem in mijn huis opnemen en de volle rechten geven van het zoonschap. Ik zal hem tot medeerfgenaam maken, hem niet alleen een complete waardigheid geven maar ook al mijn vaderlijke. Dit zal de uiteindelijke genezing brengen voor alle leegte in hem.

Dit is een "mindblowing" verhaal. Zou een mens ooit tot zulke liefde in staat zijn? Uit zichzelf zeker niet. Het is in feite een onmogelijk verhaal, tenzij je "God" heet. Het verhaal van de verloren zoon (Lukas 15) toont ons inderdaad zulke vader: wie de diepte van die liefde beseft, wordt in zijn binnenste helemaal ontroerd. Maar tegelijk beseffen we dat wij ook tot zulke liefde geroepen zijn, maar daar als mens nauwelijks toe in staat zijn. Ook de gelijkenis van de koning die 10.000 talenten schuld kwijtschold aan zijn knecht (Matt. 18:24-27) illustreert dit: 10.000 talenten is een astronomisch bedrag, onmogelijk om zelfs in honderd levens terug te betalen. De rijkdom en genade van deze Koning is op aarde ondenkbaar..., maar voor God is dit 'peanuts': zo is Hij nu eenmaal. 'Crazy love'!

En dan, bij zulk overweldigend aanbod, is natuurlijk de vraag hoe John hierop zou reageren: zou hij dit kunnen aannemen of vindt hij het "te mooi om waar te zijn"? Zou hij te trots zijn? Zou hij het überhaupt kunnen geloven? Zou zijn schaamtegevoel te sterk zijn en zou hij het afwijzen? Zou hij zo overweldigd worden door zijn gevoel van onwaardigheid? Zou hij zichzelf kunnen vergeven? Zou hij dit genadegeschenk helemaal kunnen accepteren of zou hij heel zijn leven toch proberen dit te "verdienen" en door zijn best te doen a.h.w. "terug te betalen"? Zou hij in staat zijn om zich op zekere dag ook echt "zoon van de directeur" te voelen, helemaal bevrijd van alle lasten van het verleden?

De strekking van dit verhaal is hopelijk duidelijk voor ons als christen: vergeving van al onze oude schulden bij onze bekering is al een onbevattelijk geschenk. Maar daarmee zou een mens nog niet definitief geholpen zijn, want vergeving brengt een mens weer van het "min-niveau" tot het "nul-niveau", maar wat komt daarna? Wat zal maken dat de mens niet opnieuw afglijdt en keer op keer in diepe schulden hervalt? Welke garantie is daarop? Geen enkele, want het is de wet van de (geestelijke) zwaartekracht die ons constant naar beneden trekt. God in zijn liefde voor de mens gaat nog ettelijke stappen verder, en voorziet ook in

alles wat nodig is om het vanaf nu goed te doen. God geeft niet alleen zijn Woord met alle juiste regels, maar ook zijn Heilige Geest ín ons: Hij verandert ons aan de binnenkant, herstelt, geneest. Hij maakt ons tot een nieuwe schepping, adopteert ons als Zijn kind, geeft ons een nieuwe identiteit: Hij herstelt onze waardigheid net zoals bij de verloren zoon en geeft een feestgewaad en een ring aan onze vinger. En Hij plaatst ons in een goede omgeving met kostbare broers en zussen, waar we alle kansen hebben om het beter te doen. God doet geen half werk: toen Hij ons riep, hād Hij al besloten het werk ook af te maken, en ons ineens ook al rechtvaardig te verklaren, te heiligen én te verheerlijken (Rom. 8:29-30). Als wij God maar lāten doen in ons leven, Hem niet tégenwerken, en ons vooral niet van Hem laten scheiden, komt het heus allemaal goed! We zijn ongelooflijk bevoorrechte mensen!

Ignace Demaerel